

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет культури та мистецтв**  
**Кафедра дизайну**

**СИЛАБУС**  
**нормативного освітнього компонента**  
**КОМПОЗИЦІЯ**

<b>підготовки</b>	бакалавра
<b>галузі знань</b>	02 Культура і мистецтво
<b>спеціальності</b>	022 Дизайн
<b>освітньо-професійна програма</b>	Дизайн

**Силабус освітнього компонента «КОМПОЗИЦІЯ»** підготовки першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань 02 Культура і мистецтво, за освітньо-професійною програмою Дизайн.

**Розробник:**

**Авраменко Дмитро Костянтинович**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну

**Силабус погоджено:**

Гарант ОПП

Дизайн



**Дмитро Авраменко**

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри дизайну**  
Протокол №1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри



**Дмитро Авраменко**

## I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн ОПП Дизайн Перший (Бакалаврський)	<b>Нормативний</b>
Кількість годин/кредитів 270/9		Рік навчання 1
		Семестр 1,2
		Лекції 18
ІНДЗ: немає		Практичні 0 год. Лабораторні 140 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 102 год.
		Консультації 10 год.
Мова навчання:	українська	
	Форма контролю: 1 – залік, 2 – екзамен	

## II. Інформація про викладача

**Авраменко Дмитро Костянтинович**

Науковий ступінь - кандидат мистецтвознавства

Вчене звання - доцент

Посада - завідувач кафедри дизайну

Контактна інформація +380508874654, [Avramenko.Dmytro@vnu.edu.ua](mailto:Avramenko.Dmytro@vnu.edu.ua)

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 30а, корпус Н ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

## III. Опис освітнього компонента

### 1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Композиція» належить до переліку нормативних за першим (бакалаврським) освітнім рівнем. Предметом вивчення освітнього компонента є теоретичні та практичні аспекти композиції, структура, організація та взаємозв'язок елементів вираження змісту для досягнення певного емоційного ефекту чи передачі інформації.

**2. Пререквізити:** рисунок і перспектива, техніки в живописі, композиція.

**Постреквізити:** рисунок, живопис, графічні техніки та шрифти в дизайні, комп'ютерні технології в дизайні, макетування дизайн об'єктів, курсове проектування дизайн об'єктів.

### 3. Мета і завдання освітнього компонента.

Основна мета освітнього компонента є розвиток творчої уяви, оригінального, нестереотипного, креативного мислення, високого рівня майстерності, що є основою професійної підготовки фахівця в галузі дизайну та мистецтва.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Композиція» є:

- теоретичне та практичне засвоєння основ, законів та принципів зображення площинно-графічної та об'ємно-просторових композицій.

- розвиток уміння аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення завдань та вправ;

- формування вміння застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

- навчити аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, діяльності людини, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції завдань та вправ в побудові художнього образу, мати навички роботи з графічними інструментами та матеріалами;

- розвиток розуміння предметної області професійної діяльності дизайнера;

- проведення інноваційної діяльності на основі сучасних тенденцій розвитку дизайну та образотворчого мистецтва;

- навчити закономірностей моделювання деталей зображення різними графічними матеріалами;

- розвиток здатності генерувати нові творчі ідеї дизайнерського втілення;

- створення оптимальних умов застосування набутих знань з композиції для оптимізації діяльності в умовах сучасності.

Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів на мультимедійній дошці: розповідь, пояснення, презентація, демонстрація, аналіз, запитання-відповідь), практичні методи (усне опитування, виконання лабораторних і модульних завдань).

#### **4. Результати навчання (компетентності).**

##### *Загальні компетенції*

**ЗК1.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

**ЗК4.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК6.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

**ЗК7.** Цінування різноманітності і мультикультурності та повага до них.

**ЗК9.** Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

##### *Фахові компетенції*

**СК1.** Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

**СК2.** Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

**СК3.** Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

**СК4.** Здатність застосовувати навички проектно-графіки у професійній діяльності.

**СК5.** Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

**СК6.** Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах.

**СК7.** Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

**СК8.** Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

**СК11.** Здатність досягати успіху у професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

##### *Програмні результати навчання*

**ПРН1.** Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

**ПРН2.** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно й письмово із професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного й писемного мовлення.

**ПРН3.** Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

**ПРН4.** Визначати мету, завдання та етапи проєктування.

**ПРН6.** Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

**ПРН7.** Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень.

**ПРН8.** Оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію.

**ПРН9.** Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.

**ПРН11.** Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

**ПРН17.** Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.

**ПРН18.** Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

**ПРН20.** Створювати креативні об'єкти дизайну з урахуванням останніх тенденцій у соціально-економічному, культурному і екологічному розвитку галузі.

#### 5. Структура освітнього компонента (за робочим навчальним планом 2023/2024 н.р.)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор./ Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
<b>1 семестр</b>						
<b>Змістовий модуль 1. Основні поняття художньо-композиції діяльності</b>						
Тема 1. Основні поняття і проблематика розуміння трактування композиція	34	4	18	12	-	10
Тема 2. Світло і прийоми в композиції. Поняття сприйняття	38	4	18	14	2	15
Модульна контрольна робота №1 Об'ємна і світлова трансформації						<b>25</b>
Разом за модулем 1 год/бал	72	8	36	26	2	<b>50</b>
<b>Змістовий модуль 2. Гармонія і стилізація в композиції</b>						
Тема 3. Гармонія і естетика в композиції	38	4	18	14	2	5
Тема 4. Стилiзація	40	6	18	14	2	15
Модульна контрольна робота №2 Стилiзація природньої форми						<b>30</b>
Разом за модулем 2 год/бал	78	10	36	28	4	<b>12</b>
<b>Разом за 1 семестр</b>	<b>150</b>	<b>18</b>	<b>72</b>	<b>54</b>	<b>6</b>	<b>100</b>
<b>2 семестр</b>						
<b>Змістовий модуль 1. Основи візуалізації ідей засобами метафори</b>						
Тема 1. Метафори в композиції і дизайні	60	-	34	24	2	20
Модульна контрольна робота №1 Візуальні метафори-антоніми						30
Разом за модулем 1 год/бал	60	-	34	24	2	<b>50</b>
<b>Змістовий модуль 2. Метафори в дизайні</b>						
Тема 2. Композиція метафори	60	-	34	24	2	20

Модульна контрольна робота №2 Серія композиційних метафор						<b>30</b>
Разом за модулем 2 год/бал	60	-	34	24	2	<b>50</b>
<b>Разом за 2 семестр</b>	<b>120</b>	-	<b>68</b>	<b>48</b>	<b>4</b>	<b>100</b>

Форма контролю\*: МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота

*Контрольні роботи* з курсу Композиція проводяться у формі виконання лабораторних (практичних) робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома здобувачів не пізніше семи днів після проведення. *Модульний контроль* здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Максимальна кількість балів – 30.

#### **6. Завдання для самостійного опрацювання**

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані контрольні роботи (практичні) виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з опрацюванням рекомендованої літератури і кращих світових зразків втілених робіт, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, завершення виконання лабораторних (практичних) робіт.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані та не мають зауважень і помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

#### **IV. Політика оцінювання**

**Політика викладача щодо здобувача освіти.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення освітнього компоненту. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

**Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.** Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://cutt.ly/9w1dxQSz>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

**Політика щодо академічної доброчесності.** Викладання освітнього компоненту ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні (лабораторні) і модульні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання або здійснює повторне проходження відповідної теми. Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

**Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля або ж на затверджену, на засіданні кафедри, дату перегляду академічних робіт в кінці семестру. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Студент, який не отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт. Відтермінування модульних контрольних робіт здійснюється в межах складання сесії.

**Політика щодо додаткових (бонусних) балів.** За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських робіт, спортивних змаганнях, дизайн і мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету ([https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023\\_Polozh\\_pro\\_otzin.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf)).

## **V. Підсумковий контроль**

Формою семестрового контролю з ОК Композиція у 1-му семестрі – залік, 2-му семестрі - екзамен. Розподіл балів, що присвоюються студентам ОК Композиція, є сумою балів за виконання контрольних (практичних) завдань, самостійну роботу та модульну контрольну роботу (МКР). Під час навчання здобувачі протягом семестру виконують практичні завдання, самостійну роботу і модульну на задану тематику та отримують у підсумку максимальну суму 100 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт (МКР). Модульні контрольні роботи – це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожен з яких студент може отримати максимально 30 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі практичні завдання поточного модуля. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, додатково виконати ряд тривалих та короткочасних робіт, відповідно до теми, яка вивчається). На залік і екзамен виносяться усі практичні роботи і модульні. Залік і екзамен здійснюється у формі захисту усіх робіт на семестровому перегляді. Перегляд творчих робіт відбувається в кінці кожного семестру у дату затверджену на засіданні кафедри.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання практичних робіт та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі виконання модульної контрольної роботи на індивідуальну тематику. При цьому на екзамен виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки ([https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023\\_Polozh\\_pro\\_otzin.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf)).

## VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

## VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: Навч. Посіб. - К.: Вид, ПАРАПАН, 2004. - 204 с
2. Василь Косів Українська ідентичність у графічному дизайні 1945-1989 років. Родовід, 2019.- 480с.
3. Віктор Папанек Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни ArtHuss,2020.- 480с.
4. Г. ЕмброузН. Оно-Білсон Основи. Графічний дизайн 02 Дизайнерське дослідження ArtHuss.,2019.- 192с.
5. Г. ЕмброузНіл Леонард Основи. Графічний дизайн 03 Генерування ідей ArtHuss 2019.- 192с.
6. Даниленко В. Я. Дизайн. Підручник. Харків : ХДАДМ, 204. 320 с.
7. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філіпс. Основи. Графічний дизайн 04 Нові основи ArtHuss, 2019.- 262с.
8. Рубен Патер Політика дизайну ArtHuss 2021.-192с.
9. Сбітнева Н. Ф. Історія графічного дизайну : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2014. 224 с. : іл.
10. Синєпулова Н. Композиція: Тотальний контроль / Гаталія Синєпулова; з російської переклад Роза Туманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.

### Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>



5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL:  
<https://evnuir.vnu.edu.ua>